

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 lutego 2019 roku w sprawie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. przeciwko (...) spółce akcyjnej w W. o zapłatę 2.816,76 zł Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w pkt. 1 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.816,76 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 3 kwietnia 2016 roku do dnia do dnia zapłaty; w pkt. 2 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.058 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

(wyrok k. 108, uzasadnienie k. 109 - 110)

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany zaskarżając go w całości.

Skarżący zarzucił sądowi pierwszej instancji naruszenie prawa materialnego, to jest art. 805 k.c. i art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług poprzez ich wadliwą wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie, polegające na określeniu odszkodowania z tytułu kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu w wartości powiększonej o stawkę podatku od towarów i usług (VAT) w sytuacji, w której poszkodowany posiadał prawną możliwość obniżenia podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu poniesienia kosztów naprawy pojazdu, lecz ze swojego uprawnienia nie skorzystał; przy prawidłowym zastosowaniu powołanych przepisów, gdy poszkodowany ma prawną możliwość obniżenia podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, lecz faktycznie z tego uprawnienia nie korzysta, to mimo tego odszkodowanie, w zakresie w jakim obejmują stawkę podatku VAT, nie przysługuje.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz stosowne do wyniku sprawy rozstrzygnięcie o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za postępowanie przed sądem II instancji.

(apelacja k. 116 – 118)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się w części zasadna.

Sąd pierwszej instancji naruszył wskazane przez skarżącego przepisy prawa materialnego, jednak skutkowało one tylko częściowym uznaniem zasadności środka odwoławczego. Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji i przyjmuje je za własne, rozbieżność natomiast wynika z zastosowania przepisów prawa.

W przedmiotowej sprawie trafny okazał się zarzut skarżącego naruszenia przez sąd pierwszej instancji art. 805 k.c. i art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1221, ze zm.).

W świetle niekwestionowanych ustaleń faktycznych poszkodowany jest płatnikiem podatku VAT. Tym samym zgodnie ze wskazanym przepisem ma możliwość odliczenia podatku VAT poprzez obniżenie kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego. Nie ma tu znaczenia to, czy pojazd uszkodzowany wpisany był do środków trwałych prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa. Istotne jest to, jak ustalił Sąd Rejonowy, że pojazd uszkodzony był wykorzystywany przez poszkodowanego nie tylko do celów prywatnych, ale także w działalności gospodarczej.

W przedmiotowej sprawie mieliśmy więc do czynienia z tzw. mieszanym wykorzystaniem określonej rzeczy przez przedsiębiorcę. Odwołać zatem należy się do treści art. 86a ust 1 i 2 pkt 1 i 3 ustawy o VAT, zgodnie z którym w przypadku wydatków związanych z pojazdami samochodowymi kwotę podatku naliczonego, o której mowa w art. 86 ust. 2, stanowi 50% kwoty podatku (...). Do wydatków związanych z pojazdami samochodowymi, o których mowa w ust. 1, zalicza się wydatki dotyczące nabycia, importu lub wytworzenia tych pojazdów oraz nabycia lub importu ich części składowych oraz nabycia lub importu paliw silnikowych, oleju napędowego i gazu, wykorzystywanych do

napędu tych pojazdów, usług naprawy lub konserwacji tych pojazdów oraz innych towarów i usług związanych z eksploatacją lub użytkowaniem tych pojazdów.

Inaczej mówiąc przepis art 86a ust 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług wprowadził zasadę, zgodnie z którą od wszystkich wydatków związanych z pojazdami samochodowymi wykorzystywanymi do celów związanych z opodatkowaną działalnością gospodarczą, jak i do użytku prywatnego, podatnikowi przysługuje prawo do odliczenia 50% kwoty podatku naliczonego.

Wobec powyższego sąd pierwszej instancji nieprawidłowo stwierdził, że do odliczenia podatku Vat, konieczne jest wpisanie pojazdu do środków trwałych przedsiębiorstwa, a związku z tym że w czasie zdarzenia a później naprawy pojazd nie był objęty jako środek trwały, to przyjął, że odliczenie takie nie przysługuje. Poszkodowany od dnia 1 czerwca 2009 roku figuruje w ewidencji czynnych podatników podatku Vat (k. 81). Tak więc miał możliwość odliczenia naliczonego podatku Vat, ale w wysokości 50% w związku z poniesionymi kosztami naprawy i zakupu części wyszczególnionych na fakturze VAT (k. 8).

Zgodnie zaś z § 2.7 ust. 3 OWU jeżeli ubezpieczony jest uprawniony do odliczenia podatku Vat, wysokość częściowej szkody jest określana bez podatku Vat. Podsumowując Sąd Rejonowy nieprawidłowo uznał, że poszkodowanemu nie przysługiwało prawo odliczenia naliczonego podatku VAT w ogóle, zaś skarżący w apelacji podnosił, że poszkodowany mógł odliczyć w pełni podatek Vat. Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe ustalenia mógł zaktualizować wyrok Sądu I Instancji przyjmując apelację zasadną w części, to jest do wysokości możliwości odliczenia podatku Vat przez poszkodowanego.

Dla porządku należy nadmienić, że nie ustalono, czy poszkodowany tego odliczenia faktycznie dokonał czy też nie. Nie ma to jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia, dlatego że liczy się potencjalna możliwość odliczenia naliczonego podatku VAT, bez względu na to, czy zainteresowany z tego uprawnienia skorzystał.

Odszkodowania na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego za szkodę obejmuje kwotę podatku od towarów i usług w zakresie, w jakim uprawniony nie może obniżyć podatku należnego o kwotę podatku naliczonego (uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2007 roku, sygn. akt III CZP 150/06, OSNC 2007 rok, Nr 10, poz. 144). Obniżenie odszkodowania o kwotę podatku VAT jest uzależnione wyłącznie od hipotetycznej możliwości odliczenia podatku VAT, nie zaś od rzeczywistego skorzystania przez podatnika z tego uprawnienia. Powyższe wynika zaś z obowiązku uprawnionego do działania zmierzającego do ograniczenia rozmiarów szkody.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. kwotę 1.408,38 zł (połowę podatku VAT) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty, w pozostałym zakresie oddalając powództwo.

Wobec zmiany w zakresie rozstrzygnięcia merytorycznego konieczna okazała się zmiana orzeczenia o kosztach procesu przed sądem pierwszej instancji. Sąd Okręgowy rozstrzygnął o tych kosztach zgodnie z zasadą stosunkowego ich rozliczenia wynikającą z art. 100 k.p.c. uwzględniając dyspozycje art. 98 § 2 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Powód wygrał proces w 50%, a poniósł koszty w kwocie 1.058,00 zł. Pozwany zaś poniósł koszty w wysokości 917 zł. Łącznie koszty procesu wyniosły 1.975,00 zł. Powód powinien ponieść koszty w kwocie 987,50 zł, tak samo pozwany. A zatem pozwany powinien zwrócić powodowi tytułem kosztów procesu kwotę 70,50 zł (1.058,00 zł – 987,50).

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego oparto na przepisie art. 100 k.p.c. Powód wygrał postępowanie apelacyjne w 50%. Poniósł w nim koszty w kwocie 450,00 zł. Pozwany poniósł koszty postępowania odwoławczego w kwocie 591,00 zł. Koszty wynagrodzenia pełnomocników ustalono stosownie do wartości przedmiotu zaskarżenia na podstawie § 2 pkt 3 w związku z § 10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015, poz. 1800 ze zm.). Łącznie koszty postępowania apelacyjnego

wyniosły 1.041,00 zł. Powód powinien ponieść koszty w kwocie 520,50 zł, tak samo pozwany. A zatem powód powinien zwrócić pozwanemu tytułem kosztów procesu kwotę 70,50 zł (591,00 zł – 520,50 zł).

Jolanta Jachowicz Bartosz Kaźmierak Jacek Leśniak